

Gemeenteraad van Amsterdam
Postbus 202
1000AE Amsterdam

Amsterdam, 16 oktober 2017

Betreft: Reactie principenota Marineterrein

Geachte gemeenteraadsleden,

Voldoende ruimte voor sport in een verdichtende stad als Amsterdam is geen luxe, maar noodzaak. Sportieve voorzieningen houden – samen met andere maatschappelijke voorzieningen - de stad leefbaar. Zij voorzien in behoeften van de mensen die hier (gaan) wonen, de behoeften van Amsterdammers. Velen van hen willen kunnen sporten en bewegen, liefst een beetje in de buurt en liefst op een manier die bij hen past. Daarvoor zijn verschillende sportfaciliteiten nodig. Hardlooproutes, zwembaden, sportparken en speelveldjes. Amsterdam kent er vele, het centrum van de stad echter zeer weinig. De openstelling van het Marineterrein biedt de gemeente eindelijk een unieke kans om sportvoorzieningen te realiseren in een buurt die in vergelijking met andere delen van de stad altijd ver onderbedeeld is gebleven. Dit zou direct een verdrievoudiging van de hoeveelheid ruimte aan buitensportaccommodaties in het centrum betekenen. Een kans die zich niet snel opnieuw zal aandienen.

Alweer vier jaar geleden is de Sportraad door de bestuurscommissie van het Centrum en het projectbureau Marineterrein gevraagd mee te denken over de sportieve mogelijkheden op het Marineterrein. Regelmatig hebben wij onze ideeën gedeeld (onder meer in de vorm van een adviesbrief¹) en onze kennis beschikbaar gesteld. Met belangstelling keken wij dan ook uit

¹ Adviesbrief Sportraad Amsterdam – Marineterrein, d.d. 25 september 2015

naar het verschijnen van de principenota Marineterrein. Hierin staan weliswaar enkele mooie passages over het belang van sport en bewegen, echter zonder dat ook maar ergens blijkt dat specifieke ruimte voor sport wordt gereserveerd. Natuurlijk, de helft van het Marineterrein blijft onbebouwd, er komt voldoende groen en je kan er vast prachtig wandelen en hardlopen. Maar om de stoep, een plantsoen of het fietspad nu op te voeren als afdoende sportvoorzieningen is naar mening van de Sportraad een gewiekste handigheid waarmee een fundamentele keuze voor behoud van sportieve voorzieningen op het Marineterrein opzichtig wordt vermeden.

Amsterdam mag deze fundamentele keuze echter niet langer uit de weg gaan. Kiezen voor sport en bewegen is een noodzaak en betekent als stad ook kiezen voor ruimte voor sport. Sport is essentieel voor het borgen van de leefbaarheid van de stad. Een lage sport- en beweegparticipatie - door het ontbreken van sportfaciliteiten in de directe omgeving - leidt tot verminderde weerstand en ongezondere bewoners, met aanzienlijk hogere ziekte- en zorgkosten en een lagere productiviteit en welzijnsbevinden tot gevolg. Dit besef lijkt helaas nog altijd onvoldoende doorgedrongen bij de beleidsmakers. Nog altijd worden op talloze locaties in Amsterdam nieuwe ruimtelijke projecten gestart zonder dat daarbij tijdig voldoende ruimte voor sport wordt gereserveerd. Korte termijn economisch rendement blijft prevaleren boven een leefbare stad op lange termijn. De invoering van de ruimtelijke sportnorm, die de noodzakelijk verankering van sportieve ruimte in ontwikkeltrajecten eindelijk had moeten borgen, lijkt te worden getraïneerd.² De Sportraad roept de gemeenteraad daarom nogmaals en nadrukkelijk op de balans tussen bouwen, sporten en bewegen te bewaken, te beginnen bij het Marineterrein.

De Sportraad adviseert de reeds aanwezige sportieve ruimte op het Marineterrein te handhaven en deze op een innovatieve manier in te richten en te exploiteren.

Meer nog dan een unieke kans is dit naar mening van de Sportraad een absolute noodzaak. Ten eerste omdat stadsdeel Centrum momenteel slechts één postzegelsportparkje kent en haar bijna 90.000 inwoners - ook de allerjongste en oudste - voor een groot deel van hun

² Mede naar aanleiding van een advies van de Sportraad verzocht de gemeenteraad het college middels een amendement om voor de zomer van 2017 een uitgewerkt voorstel voor invoering van de ruimtelijke Sportnorm te presenteren. Dit is om onduidelijke redenen nog niet gebeurd.

sportbehoeften dus zijn aangewezen op sportvoorzieningen aan de randen van de stad. Daarnaast zijn op het Marineterrein reeds verschillende sportfaciliteiten aanwezig. Niet alleen zijn dus slechts relatief lage aanpassingskosten noodzakelijk, ook blijven bestaande functies gehandhaafd en vormt het een logische en versterkende aanvulling op het groene karakter van het gebied. Ten derde is sport een geschikt instrument om het Marineterrein te integreren in het omliggende stedelijk weefsel en zo de toegankelijkheid van het gebied te vergroten. Hoewel niet publiek, was het immers altijd al onderdeel van de buurt. Voor de hand liggende samenwerking met onder meer scholen en andere organisaties uit de buurt helpt bovendien bewoners uit de directe omgeving te betrekken bij het terrein. Misschien wel het belangrijkste argument om de sportieve voorzieningen te handhaven is ten slotte gelegen in het sociaal economisch rendement van sport. Als aantrekkelijke en laagdrempelige plaats voor ontspanning, ontmoeting en interactie vormt het een welkome en noodzakelijke aanvulling op het publieke domein. Tevens kan het een positief effect hebben op de economische waarde van nabijgelegen wijken als de Oostelijke eilanden. Het Sportpark Marineterrein voegt kortom belangrijke waarde toe aan het woon- en leefklimaat in het centrum van Amsterdam. Hier hebben om te beginnen Amsterdammers concreet en dagelijks profijt van.

Om het (maatschappelijk) rendement van de sportieve ruimte te optimaliseren is een innovatieve inrichting en exploitatie noodzakelijk. Hierbij dient intensief en multifunctioneel gebruik voorop te staan. Mede gelet op de beperkte omvang van de sportieve ruimte betekent dit dat voor traditionele sportvelden geen plaats is. De Sportraad adviseert bij de inrichting van de accommodatie te kiezen voor afgeleide, kleinschalige varianten van populaire verenigingssporten als hockey, voetbal, tennis en basketbal. Dit maakt het mogelijk een divers en aansprekend aanbod te creëren en tegelijkertijd het gebruik van de kostbare ruimte te intensiveren. Daarnaast vraagt ook de organisatie en aansturing van een dergelijk *stedelijk sportpark van de toekomst* om een eigentijdse, aangepaste benadering. Hierbij dient een tweetal uitgangspunten centraal te staan. Enerzijds willen we met het sportpark een maatschappelijke functie vervullen, anderzijds moet het kunnen profiteren van de aanzienlijke commerciële mogelijkheden die sporten op deze locatie biedt. Uiteraard heeft de Sportraad ideeën over de verdere uitwerking hiervan en zijn wij bereid deze desgewenst met u te delen.

Voor nu roepen wij u nadrukkelijk op deze unieke kans met beide handen aan te grijpen en de bestaande sportieve ruimte op het Marineterrein te handhaven. Als gemeenteraad is het

uw verantwoordelijkheid de leefbaarheid van de stad te bewaken door voortdurend een zorgvuldige afweging te maken tussen het bouwen van woningen en kantoren en het creëren van voldoende bijbehorende voorzieningen. Hierbij is het essentieel dat borging van voldoende sportruimte aan de voorkant van het proces plaatsvindt. Nog voordat een definitief besluit over inrichting van het Marineterrein wordt genomen, dient exact te zijn vastgelegd hoeveel ruimte voor sport bestemd wordt. Gelukkig biedt het Marineterrein volop mogelijkheden om zowel hierin als in vele andere behoeften te voorzien

Met vriendelijke groet,

mr. drs. R.D. Geerlings

Voorzitter

SPORTRAAD AMSTERDAM